

การจัดทำราคากลาง (กรณีการจัดซื้อครุภัณฑ์ภายในบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ และนอกบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์)

ตามนิยาม มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

กำหนดนิยามความหมาย ราคากลาง หมายความว่า ราคาเพื่อใช้เป็นฐานสำหรับเปรียบเทียบราคาที่ยื่นข้อเสนอได้ยื่นไว้ ซึ่งสามารถจัดซื้อจัดจ้างได้จริงตามลำดับ

1. ราคาที่ได้มาจากการคำนวณตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการราคากลางกำหนด
2. ฐานข้อมูลราคาอ้างอิงของกรมบัญชีกลาง
3. ราคามาตรฐานของสำนักงบประมาณหรือหน่วยงานอื่น
4. สืบราคาจากท้องตลาด
5. ราคาที่เคยซื้อหรือจ้างครั้งหลังสุดภายใน 2 ปีงบประมาณ
6. ราคาตามหลักเกณฑ์อื่นของหน่วยงานของรัฐ

ในกรณีที่มีราคาตาม (1) ให้ใช้ราคาตาม (1) ก่อน ในกรณีที่ไม่มีราคาตาม (1) แต่มีราคาตาม (2) หรือ (3) ให้ใช้ราคาตาม (2) หรือ (3) ก่อน โดยจะใช้ราคาใดตาม (2) หรือ (3) ให้คำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐเป็นสำคัญ ในกรณีที่ไม่มีราคาตาม (1) (2) หรือ (3)

หนังสือ กรมบัญชีกลาง (ด่วนที่สุด) ที่ กค 0433.2/ว 206 ลว. 1 พ.ค. 2562 เรื่อง คู่มือแนวทางการประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลาง และการคำนวณราคากลางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลาง และการคำนวณราคากลางสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างเกิน 500,000 บาท ให้ถือปฏิบัติตามคู่มือแนวทางการประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลาง และการคำนวณราคากลางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ ในคู่มือดังกล่าว กำหนดให้การสืบราคาของการจัดซื้อจัดจ้างมีช่างานก่อสร้าง ต้องสืบราคาไม่น้อยกว่า 3 ราย เว้นแต่บางกรณีมีน้อยกว่า 3 ราย ให้สืบเท่าที่มี และสอดคล้องกับหลักมาตรา 8 ของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 หรือไม่อย่างไร

1. ต้องสืบราคากลาง 3 รายหรือไม่ ?

กรมบัญชีกลางได้ตอบข้อหารือ ของ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเขาขาว ข้อหารือ "กรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีช่างานก่อสร้างที่มีวงเงิน ไม่เกิน 500,000 บาท สามารถสืบราคาเพียง 1 ราย ได้หรือไม่" และ สอดคล้องกับหลัก มาตรา 8 ของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 หรือไม่อย่างไร

จากกรณีข้อหารือข้างต้น เป็นการจัดซื้อจัดจ้างที่มีช่างานก่อสร้างที่มีวงเงินไม่เกิน 500,000 บาท จึงไม่อยู่ภายใต้ข้อบังคับการปฏิบัติตาม หนังสือกรมบัญชีกลาง (ด่วนที่สุด) ที่ กค 0433.2/ว 206 ดังนั้นจึงอยู่ในดุลพินิจของหน่วยงานที่จะดำเนินการสืบราคาเพื่อให้เป็นไป ตามหลักการ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 (หนังสือ กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0433.2/ 58936 ลว. 20 ธันวาคม 2566 เรื่อง ข้อหารือการดำเนินการตาม พ.ร.บ.การจัดซื้อและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560)

มาตรา 8 การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการ ดังต่อไปนี้

(1) **คุ้มค่า** โดยพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองวัตถุประสงค์

ในการใช้งานของหน่วยงานของรัฐ มีราคาที่เหมาะสม และมีแผนการบริหารพัสดุที่เหมาะสมและชัดเจน

(2) **โปร่งใส** โดยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุต้องกระทำโดยเปิดเผย เปิดโอกาสให้มี

การแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน มีระยะเวลาที่เหมาะสม

และเพียงพอต่อการยื่นข้อเสนอ มีหลักฐานการดำเนินงานชัดเจน และมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในทุกขั้นตอน

(3) **มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล** โดยต้องมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

ล่วงหน้าเพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีกำหนดเวลาที่เหมาะสม

โดยมีการประเมินและเปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

(4) **ตรวจสอบได้** โดยมีการเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุอย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการตามวรรคหนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ หากการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามหลักการดังกล่าว แต่ไม่มีผลต่อการจัดซื้อจัดจ้างอย่างมีนัยสำคัญ หรือเกิดจากกรณีเร่งด่วน หรือมีเหตุผลหรือความจำเป็นอื่น การจัดซื้อจัดจ้างนั้นย่อมไม่เสียไป

2. รายชื่อผู้รับผิดชอบกำหนดราคากลาง คือใคร ?

ให้ระบุรายชื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้กำหนดราคากลาง ซึ่งอาจเป็นผู้มีหน้าที่กำหนดขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง ตามระเบียบฯ พ.ศ. 2560 ข้อ 21 หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งหรือจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้กำหนดราคากลาง ก็ได้

3. กรณีใช้ราคาที่ได้มาจากการสืบราคาจากท้องตลาด ต้องทำอะไรบ้าง ?

ให้ระบุชื่อบริษัท ห้างหุ้นส่วนหรือเว็บไซต์ที่สืบราคา โดยไม่ต้องระบุราคาของแต่ละรายที่ไปสืบมา ทั้งนี้ การสืบราคาจาก ท้องตลาดต้องสืบราคาให้เหมาะสมกับขอบเขตของงานหรือคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง โดยสืบราคาไม่น้อยกว่า 3 ราย เว้นแต่ กรณีมีน้อยกว่า 3 ราย จะใช้ราคาใดเป็นราคาอ้างอิงให้ดำเนินการ ดังนี้

ตัวอย่าง สืบราคาจากท้องตลาด 3 ราย (ให้ใช้ราคาต่ำสุดเป็นราคาอ้างอิง) ดังนี้

(1) บริษัท รักดี จำกัด (2) ห้างหุ้นส่วนจำกัด สุจริตการค้า (3) www.dekdee.com

4. การจัดซื้อครุภัณฑ์

4.2 การจัดซื้อครุภัณฑ์นอกบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์

ไม่ได้มีการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะและราคากลางเอาไว้เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการอ้างอิงรายละเอียดคุณลักษณะและราคากลาง ดังนั้นจะใช้วิธีการสืบราคาจากท้องตลาดอย่างน้อย 3 ราย โดยการนำรายละเอียดคุณลักษณะที่หน่วยงานกำหนดไว้และราคาเทียบกัน เพื่อให้ได้ซึ่งรายละเอียดคุณลักษณะและราคากลางซึ่งเป็นราคาต่ำสุดเพื่อนำไปเป็นราคากลางอ้างอิงในการจัดซื้อต่อไป

4.1 การจัดซื้อครุภัณฑ์ในบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์

การจัดซื้อครุภัณฑ์ที่อยู่ในบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ ได้มีการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะและราคากลาง เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการอ้างอิงอยู่แล้วสามารถนำข้อมูลมาใช้ประกอบการจัดทำร่างขอบเขตของงานได้เลย

1. การจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ใช้ราคากลางอ้างอิง จาก กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
2. การจัดซื้อ ครุภัณฑ์สำนักงาน ใช้ราคากลางอ้างอิง จาก ราคามาตรฐานของสำนักงานงบประมาณ

5. ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 8 การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ

- มาตรา 4 ราคากลาง ตามนิยาม แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
- ระเบียบฯ พ.ศ. 2560 ข้อ 21 เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้กำหนดราคากลาง ซึ่งอาจเป็นผู้มีหน้าที่กำหนดขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง
- หนังสือ กรมบัญชีกลาง (ตัวหนังสือ) ที่ กค 0433.2/ว 206 ลว. 1 พ.ศ. 2562 เรื่อง คู่มือแนวทางการประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลาง และการคำนวณราคากลางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ
- หนังสือ กรมบัญชีกลาง ตัวหนังสือ ที่ กค 0433.2/ 58936 ลว. 20 ธันวาคม 2566 เรื่อง ข้อหารือการดำเนินการตาม พ.ร.บ. การจัดซื้อ และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) เข้าใจกระบวนการทำงานและสามารถปฏิบัติตาม พ.ร.บ จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ระเบียบกฎกระทรวง ที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องเพื่อลดความเสี่ยงในการทำผิดระเบียบหรือเกิดข้อผิดพลาดทางกฎหมาย
- 2) สามารถวิเคราะห์ราคาและเปรียบเทียบข้อเสนอจากผู้เสนอราคาได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ได้รับสินค้าหรือบริการที่ตรงกับคุณลักษณะของเงื่อนไขที่หน่วยงานกำหนดในการใช้งาน ในราคาที่เป็นธรรมและเหมาะสม และเสริมสร้าง ความคุ้มค่า ความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความน่าเชื่อถือ และตรวจสอบได้